

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

יא.

עין משפט
נר מצוה

ע"ה א מ"י פ"ו מהלכות
מעשה קרבנות הלכה
י"ז
ע"ב ב מ"י פ"י מהלכות
ק"י הלכה ה'
ע"ג ג מ"י פ"א מהלכות
מעשה קרבנות הלכה
י"ח
ע"ד ד מ"י פ"י מהלכות
ר"ח הלכה ז'
ע"ה ה מ"י פ"ה מהלכות
עבודת זיו"כ הלכה
י"ט

תורה אור השלם

1. לא נתקנה אחרי רבים לרעו' ולא תענה על רב לטות אחרי רבים להטות: שמות כג ב
2. והפשיט את העלמה ונתח אתה לליתיה: יקרא א ו
3. בבית אחד יאכל לא תוציא מן הבית מן הקשר חוץ לעצם לא תשברו בו: שמות יב מו
4. והקריב מזבח השלמים אשה ל' חלבו האליה תמיתה לעמת העצמה ויטרינה ואת החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב: יקרא ג ט
5. וכל זקני העיר יהיה יקריבו אל הקהל יקחצו את ידיהם על הקהל והעריפה נבחה: דברים כא ו
6. ותתח אתה אל הקהל ואתה ויהוציא אתה אל מותו למתנה ופשיט אתה לפניה: מדברים כג ג
7. וקח את שני השעירים והקמדם אתם לפני פתח אהל מועד: ויקרא טו ז

שימוש מקובצת

אין כהן דקיימי דרא דגברי ואמרי לא בער לא בער כדקאי קאי: אחריו רבים להטות רובא. נ"ב ע"י תוסי' בברות דף יט ע"ב: וקלי ליה ובריק ליה דתניא אבל השרוף בעצמות המהתך בגידים אין בו: ז' דפלי ליה בבקעו ותוצתו ולא יבדיל: פלי נעדיר בלע"ז: ז' ליתף מוצר פשוט להיות דרב מקשר דאחא לקמיה דרב חיה חסידא כי יומא הוה פלי ליה לקמיה כך מצאתי בספרי: ז' והובק קרי ליה אילת תמימה שאין רשאי לבקעה ולחלקה ואפילו לבודקה הסי': ז' לא מתקין חוט השרדה להטות בו שכבר כלה כמו שכבר הבחמה בסמן גבה על יריכה ולא על חללה: ז' הא לאו קרבן הוא ומהעריפה נמי לא נפקא לן אלא שתהא לעולם: ז' האמר דבי ר' נאי בקדושין וכו' נ"ב ג"א בקצת ס"י האמר דבי ר' נאי ילפי' מקדשים ליתר בהנאה: ז' ואת' כיון שלמדנו דאוליין בתר ז' חזקת לא ליפתינן סבביא: ז' גבי דבר שנעשה מצותו אין מועילין בו אמרינן תרי מיעוטי כתיב:

דקיימי דרא דגברי. כל זה היה יכול לומר כגון שהיה חסר אחד עומד לשם זשעת הסגר וראה שלא חסר אלא רוצה לפרש צלותו ענין אף הכהן עצמו היה יכול לידע: **מנא הא מילתא דאמור רבנן ז"ל בתר רובא.** וא"ת כיון דאמרינן ז"ל בטר חזקה כ"ש בטר רוצה דרובא וחזקה רוצה עדיף ז' וי"ל דלכך אמר בר יעקב צעי ללא קיס ליה חזקה מקרא ולמאי דמפרש רבנו חיים דאם דרוצה עדיף מחזקה לא יתמסכרה אלא ילפינן מפריה לדומה דאוליין בטר רוצה א"ע"ג דאיכא חזקה כנגד הרוב דלוקי גזרה שמוין עליו בחוקת טמא אחי שפיר הלא: **אבר היבא דליף לית לן בה.** מקשינן אמאי לא יליף מכל קרבנות דדחו שבת ולא חיישין שמה ימלא קרבן טרפה ונמנא שחלל שבת וי"ל דלזין יכול להוכיח משם דאיכא למימר דמספק נמי אמר רחמנא דלדמי שבת מלכות קרבן כמו שצפיקוח נפש אמרינן בספ"ק דכתובות (דף טו): ללא הלכו צו אחר הוי: **דמנא גומרתא בו.** ואפילו חל ערב פסח להיות שבת מלאכה שאי אפשר לעשות מע"ש דוחה את השבת: **אתיא מעגלה ערופה.** תימנה ללא דמי גבי פרה ועגלה כיון דליף לית לן בה וי"ל ז' דמשמע דשעת שריפה ולאחר עריפה תהיה שלימה כמו ששעת שמיטה ועריפה:

הערופה כשהיא שלמה. לקמן בפירוש (נד). דרשינן נמי מהעריפה ז' שבת עריפה ואין אחרת בעריפה וצדוק פרק כל הנשר (לקמן ק"ז): גבי דבר שנעשה מצותו שאומר תרי מיעוטי כתיבי ושמו הערופה וי"ל דמהעריפה משמע שפיר הוא מיעוטא דזאת בעריפה ומדמקח העגלה להעריפה דרשינן העגלה שלמה: **אתיא מפרה אדומה.** וא"ת כיון דפרה צת שמי שנים א"כ דילמא היינו משום דלוקמייה חזקה שאינה טרפה למ"ד ט' ערפה אינה חיה ומייה כאלו י"ל דאיכא חזקה אחרת כנגדה דהעמד טמא על חוקתו אכל לקמן דליף מעדים וזמנים קשה וי"ל דכל חזקה שלא נזכרה ולא נודעה אינה לעמד אחת לא אוליין נזכרה ויש לעמוד ממון ק"ה הלכה למעשה דאם עשה גזירות ממה שהמות ואח"כ נשחטה האחת ונמצאת טרפה שכולס אסורות דאין לי להעמיד פרה לחזקה ולומר השמא הוא דנטרפה מיהו צטרפה ממתת שהריאה היא סרוכה דאם היתר אין לאסור דעוה ליה ספק ספקא אינה טרפה א' ואם תמנא לומר דמפרה אימנא דלחך כן נטרפה: **הפאה קרייה רחמנא.** תימנה דלא קאי האי טעמא דריש אין מעמידין (ע"ז טז): דדייק התם גבי פלוגתא דרבי אליעזר ור' יהושע עד כאל לא פליגי אלא בחששא אכל היכא דודאי רצעה פסולה ש"מ דפרה קדשי מוצח היא ומשני דשאני פרה דקרייה רחמנא חטאת אלא מעמה תפסל ציונא דופן אלמנה תניא הקדישה ליונא דופן פסולה ור"ש מכשיר פירוש ואי איתא להאי דרשה דחטאת מוטמא חקרא לא הוה פליג ר"ש ומוסיף אלא שאני פרה הואיל ומוט פוסל לא דבר ערוה ועבודת כוכבים פוסלין בה לכן פסולה דרביעה וציונא דופן כשרה ורובן דפסלי ציונא דופן משום דסברי דקדשי מוצח היא ומייה על כרחיך אי אפשר לפרשה כן דכל דוכתא אמרינן שאני פרה דקדשי צדק היות היא א"כ הוה אחי כר"ש ונראה לפרש דהכי פריך אלא מעמה תפסל ציונא דופן ופריך לכולהו טעמי זין נפרש דטעמא דרביעה משום דקדשי מוצח היא זין נפרש משום דחטאת קרייה רחמנא דמקמתה ר"ש לא פליג אכרוביו רבי אליעזר ורבי יהושע שאני פרה הואיל ומוט פוסל בה ולא גרסינן אלא וצפריס לא היה כתוב אלא שצוקנטרס הגיה וכתב ה"ג אלא וטעמא דחטאת קרייה רחמנא לעולם קאי לרבנן דפסלי ציונא דופן ואם תמנא לרבי שמעון דלית

כגון דקיימי דרא דגברי. האחד עומד וזה לזה עד הכהן דלא צ"כ: **מנא הא מילתא.** אידי דליירי בנמא הא מילתא דחזקה נקט נמי הא: **מנא.** בתמיה: **שעת חנויות.** כולן מוכרות בשר שחוטת ואחת מוכרת הלך אחר הרוב דהא קמן חוניה דרובא דהימנא: **וסנהדרין.** לתנן (סנהדרין דף טז.) י"ב מוכין וי"א מחייבין זכאי: **קטן וקטנה.** דפליגי רבנן עליה דר"מ צ"במות (דף טז.) דתנן וצ"ס קטן שבה על יצמה קטנה יגדלו זה עם זה ולא חיישין שמה תמנא אילונית או הוא סריס ונמנא פוגע בנשאת אחי שלא במקום מנוה דצעי להקיס לאחי שם והאי לאו בר הכי הוא אלא אמרינן ז"ל בטר רוב קטנים דעלמא דאינס סריסים והיינו רוצה ליתיה קמן: **אחיה מרישא של עולה.** שאין יכולין לחזותו ולבדוק בקרוס של מוח שמה ניקב והוא אחת מ"ח טרפות משום דכתיב (ויקרא ה) ונתח אותה לנתחיה ולא נתחיה לנתחיה עם שאסור לחמוך נתחיה אחד לשנים וקרבן טרפה פסולה שזמנתא קמייתא דמנחות (דף ה:) שכשהוא אומר למטה ויקרא ז' מן הכק שאין מ"ל אלא להוציא את הטרפה: **דפלי ליה.** זוקרעו ומונאו ולא ידילי: **פלי פריטי' צלע' ז'.** ז' לויף. מחובר. תרגום וחדרת ט' ותלפץ: **גומרתא.** גמלת: **וקלי ליה.** לעצם הגולגולת לבדוק ליה לקרוס: **המחך גידיו.** א"ע"פ דקשן בעצמות: **מחליה.** המקריב שלמים או חטאת מנכס ואלי קרב אליה עם האימורים. מן הכליות ולמטה לזד הזנב והזנב קרי ליה אליה ט': **חוט השדרה.** שנפסק טרפה. וכולהו תננהו צאלו טריפות (לקמן זב): **דמספאי פסק ליה.** שמשפיל לחותכה סמוך לזנב שאפילו נפסק החוט צלותו אליה אין הבהמה נטרפה צו דלאמרינן צאלו טריפות (שם טה): **עד היק חוט השדרה עד זין הפרשות דהיינו כנגד היריכים שהחוט מתפצל שם לג' האחד פורש לזד ע"כ ימין האליה שקורין הנק"ש צלע' והשני לשמאלו והשלישי הולך כדרכו עד סוף הזנב ומזין הפרשות והלאה לא מתקרי חוט השדרה להטריף צו שצב"ז הצמחה סמך על יריכה ולא על חללה ואין לר"י לחוט והא נמי מזין הפרשות ולמטה נפיק לה לאליה וצדק כל החוט הנשאר מזין הפרשות ולמעלה עד המוח של ראש שהוא יוצא משם: **מקום שהכליות יועלו.** למעלה מן הפרשות הוא. בצרכות (דף טז.) אמרינן לז מזין כליות יועלות: **היכא דליף.** שמוחב מנחן צלד הגז אלא לזד החלל מנבע את השדרה כולה לארכה: **שלמה טהו.** אפילו לאחר עריפה עולמית אלמנא לא מלינו למיתבר גרמי ולמידק אי טרפה היא דניתי אחריתי: **מאי נפקא מינה.** אי טרפה היא הא לאו קרבן הוא ומהעריפה אין לא נפקא אלא שמהא לעולם ענין עריפה שלא ינתנהו לצרכין אכל טרפות מחיים לא שמעינן מינה: **האמר יור' ינאי.** בקדושין (דף מו.) לענין לאסור בהנאה: **כפרה כפי צד נקדשים.** כפר לעמן ישראל (דברים כג) מה קדשים אסורין בהנאה אף היא אסורה בהנאה וה"ל לענין טרפה מהתם תיפוק: **כשהיא שלמה.** שלא ינתנהו: **חטאת קרייה רחמנא.** (במדבר יט) למי נדה מנחא היא: ודילמא**

כגון ט' חנויות. תניא א' חטאת וכו' ולא חטאת לומר טרפה. כ"כ עין בעינא דחיתתא למחיה אלא אלא כספר מדר אליה רבא חוטא דף ל"ח ע"ד מ"ש ז' ז':

פרטי' ל. דוק.
הנק"ש והנק"א. ירכיים.

מוסף רש"י

כגון ט' חנויות. תניא א' חטאת וכו' ולא חטאת לומר טרפה. כ"כ עין בעינא דחיתתא למחיה אלא אלא כספר מדר אליה רבא חוטא דף ל"ח ע"ד מ"ש ז' ז':

פרטי' ל. דוק.
הנק"ש והנק"א. ירכיים.

מוסף רש"י

כגון ט' חנויות. תניא א' חטאת וכו' ולא חטאת לומר טרפה. כ"כ עין בעינא דחיתתא למחיה אלא אלא כספר מדר אליה רבא חוטא דף ל"ח ע"ד מ"ש ז' ז':

א) נראה לומר שזמנתא מנא אחד דעדין היא תמימה לית לן בה.
ב) וליחוש שמא טרפה אלא תדע דדיל בתר וכו'.